

CENA 20 MK.

GAZETA KALISKA

Pismo codzienne, polityczne, społeczne i ekonomiczne.

PRENUMERATA WYNOŚI:

w Kaliszu miesięcznie 400 Mk.

Na prowincji z przesyłką

pocztową 500 Mk.

Zagranicą 1000 Mk.

Cena pojed. egzemplarza 20 Mk.

CENA OGŁOSZEŃ:

Za 1 wiersz non. lub jego miejsce
1-a str. 180 mk., w tekście 180 mk.
Nekrologi 180 mk. zwyczajne 75 mk.Adres Redakcji i Administracji:
Kalisz, Al. Józefiny 1. Tel. 74 91.
Otwarta od 9-12 i od 2-6 po poł.

№ 80 (7119).

Piątek, dnia 7 kwietnia 1922 r.

Rok XXX

Kino-Teatr

„Stylowy”

Od czwartku, dnia 6 do 10 kwietnia 1922 roku

TANCERKA KABARETOWA

dramat ślepych namikłości w 6 aktach.

W rolach głównych cztery gwiazdy ekranu:

Olaf Fönss, Gudrun Brunn, Erna Morena, Conrad Veidt.

Obraz w. s. e. j. Agencji Kinematograficznej „Corso” w Warszawie

Początek codziennie o godzinie 6.30 wieczorem. W soboty, niedziele i święta o godzinie 4 po południu.

OAZA

POCZĄTEK w dni powszednie: 1 seans o
godzinie 6.30, ostatni o godz. 9.W soboty i niedziele: 1 seans o godz. 4.30,
ostatni o godz. 9.

Od środy, dnia 5 b. m. i dni następnych.

Fenomenalno-sensacyjne arcydzieło filmowe.

Tajemnica cyrku Darfura

Dramat sensacyjny w 5 wielkich
aktach. W roli głównej ulubie-
niec publiczności

Harry Peel

w swej najnowszej i ostatniej kreacji.

Ceny miejsc znacznie niższe.

Doktor

P. KLINGER

Choroby weneryczne i skórne,

przyjmuje codziennie od 4-7, w niedziele i świę-
ta od 11-1 Towarowa 3, 1 piętro. 17

Doktor

L. BIAŁOBLÓCKI

choroby weneryczne i skórne

przeprowadził się
na ulicę Wrocławską d. Nr. 28.

Przyjmuje od 9-10 rano i od 3-6 po południu.

Doktor

H. HRYNIEWICZ

specjalista w chorobach oczu.

Przyjmuje od 3-6 po południu.

W niedziele od 12-2 po poł. — Wrocławska 28.

Towarzystwo Muzyczne

DZIŚ Czwartek, dnia 6 kwietnia DZIŚ

RECITAL

Stanisława Niedzielskiego.

Początek o godzinie 8-ej wieczorem.

Zakład leczniczy w Kaliszu

powiadania, że prześwietlania, fotografie rentge-
nowskie i naswietlania odbywają się codziennie. Aparat
został na nowo zmontowany po sprowadzeniu nowych przy-
rządów z Gdańska. 939

NOWOOTWARTY

SKŁAD KRAWIECKI

przy St. Głównym Rynku, № 21, 1 p. (dom obok p. Heibicha),
przyjmuje wszelkie roboty wchodzące w zakres krawiectwa
z materiałów własnych i powierzonych po cenach przystęp-
nych. Polecając się łaskawemu poparciu W. P. P. pozostaje

872

z poważaniem Z. ROGACKI.

TELEGRAMY

Order belgijski dla Naczelnika Państwa

WARSZAWA 6. Król belgijski Albert, na-
dał Naczelnikowi Państwa Marszałkowi Józefo-
wi Piłsudskiemu, order Leopolda I klasy.W dniach najbliższych order zostanie wrę-
czony przy audjencji uroczystej przez posła bel-
gijskiego, w Warszawie.

W przededniu narad Genueńskich

RZYM. Dzienniki włoskie donoszą, że Ojciec
Święty zamierza wystosować do wszystkich premie-
rów Państw, uczestniczących w Zjeździe Genueńskim,
note, w której podkreślić ma konieczność zapewnienia
pokoju Europie.

Niemcy niezadowoleni z Lloyd George'a

BERLIN. Prasa niemiecka omawiając przemówie-
nie Lloyd George'a okazuje niezadowolenie.
„Berliner Tageblatt” twierdzi, iż Lloyd George
nie powiedział prawie nic programowego, już
z tego względu musi wywołać rozgoryczenie.
Jeśli Lloyd George nie ma nic nowego do po-
wiedzenia, to trzeba stwierdzić, iż kierownictwo
nie spoczywa w jego ręku. Mowa ta — pisał
dziennik — była śpiewem labedzim. Jedną tylko
nową ideą wypływa wyraźniej — to, że Niemcy
nie będą mogli płacić reparacji bez współudziału
w odbudowie Rosji.

Rolnicy mogą uprawiać tytoń dla własnej potrzeby

KRAKÓW. „Piast” donosi, że ministerjum
skarbu zgodziło się już zasadniczo na zezwolenie
rolnikom uprawiania tytoniu dla ich własnej po-
trzeby. Wolno uprawiać będzie tylko na ob-
szarze 10 metrów kw. na każdym gospodarstwie
a tytułem opłaty skarbowej uiszczać będą musieli
uprawiający po 600 mk.

Umowy zbiorowe w rolnictwie

WARSZAWA 6. Wczoraj podpisano przy
pośrednictwie ministerjum pracy warunki pracy
dla robotników dniówkowych; ponieważ przed-
tem już zawarta została umowa dla formalni, więc
pozostały do zawarcia tylko umowy dla nielicz-
nych już grup rzemieślników i komorników; nie
następuje też one większych trudności.Dzisiaj rozpoczynają się narady mające na
celu zawarcie umowy zbiorowej w rolnictwie b.
dzielnicy pruskiej.Dotychczas zawarte umowy dotyczą Kon-
gresówki.Dziś rozpoczynają się narady mające na
celu zawarcie umowy zbiorowej w rolnictwie b.
dzielnicy pruskiej.

Polepszenie bytu sędziów

WARSZAWA 6. Ministerjum skarbu pro-
jektuje zreformowanie przyznanego urzędnikom
dodatku za wysługę lat, z oparciem dodatku te-
go o mnożnik.W ministerjum sprawiedliwości opracowywa-
ny jest projekt podwyżki płac sędziów, bę-
dącej odpowiednikiem wspomnianego projektu
ministerjum skarbu, dotyczące mającego urzę-
dników administracyjnych.

Zasiłki przedświąteczne dla urzędników

WARSZAWA 6. We wszystkich urzędach
państwowych przystąpiono do formułowania list
na przyznanie przez Radę Ministrów dodatku 50
proc. od pensji dla urzędników państwowych.Dodatki powyższe będą wypłacone w końcu
tygodnia bieżącego.

Rapierstwo polskie

GDANSK. Staraniem Zjednoczenia polskich kup-
ców i przemysłowców w Gdańsku, nastąpi tu w naj-
bliższych dniach otwarcie 3-miesięcznego kursu, ma-
jącego na celu poprawę polszczyzny tudzież uzupełnie-
nie znajomości języka polskiego wśród młodzieży han-
dlowej. Kurs ten przychodzi do skutku przy poparciu
kuratorjum polskiej Akademii handlowej, która ma
za zadanie utworzenie w Gdańsku polskiej szkoły
handlowej najwyższego typu.

Przemysłownictwo bydła zagranicę

KRAKÓW. Krakowski Urząd Walki z Lichwą roz-
począł śledztwo przeciwko spekulantom, wywozującym
bydło z Małopolski Zachodniej. Stwierdzono, że prze-
myślnictwem bydła trudnią się w Krakowie ludzie naj-
rozmaitszymi zawodów, a więc: rzeźnicy, trzyczery,
subjekci, zdemobilizowani żołnierze itp.Głównym traktem wywozu bydła zagranicę są
Będzin i Sosnowiec. Oprócz tego pędzą przemysłowcy by-
dło do Działowa, a stąd za zezwoleniem Komisji Ko-
aliccyjnej (?) wywożą bydło do Czech i Niemiec. W
transportach kolejowych posługują się przemysłowcy
fałszywymi dokumentami najprzeróżniejszych magistra-
tów, starostw, stowarzyszeń itd.Urząd Walki z Lichwą zdołał sporządzić wykaz
bydła, przewiezonego zagranicę tylko koleją w cza-
sie od 12 do 19 marca. Cyfry są wprost zastraszające
swą wymową, stwierdzono bowiem, że w tym czasie
przewieziono 353.337 kilogramów bydła rogatego
337.855 klg. świń 16.965 klg. cieląt. Urząd nie zdo-
łał zdobyć danych liczbowych co do bydła, przemycę-
nego zagranicę drogą pieszą, jednakowoż można przy-
puszczać, iż w jednym tylko omawianym tygodniu
wywieziono z Polski wogóle przeszło 1 milion klg.
bydła.Liczby te nie wymagają żadnych uwag pod adre-
sem zainteresowanych władz rządowych.

**FABRYKA
WAG**

**WARSZTATY
REPARACYJNE**

POD FIRMA

„W A G A”

W KALISZU, ulica Kościuski 18

koncesjonowana przez Główny Urząd Miar i Wąg
przyjmuje to reparacji i stemplowania wszelkiego rodzaju wagi. Wysła
montażu do reparaacji wóz wozowych. Gwarantuje solidne wykonanie i umiar-
kowane ceny. Na składzie nowe wagi i odważniki. 690

Zjazd kupiectwa

POZNAN. Wczoraj odbył się zjazd kupiectwa wielkopolskiego, który zgromadził licznych przedstawicieli kupców. Zjazd zajął p. Mazurkiewicz, prezes związku kupców poznańskich. Przewodniczył pan Osmianowski. Wygłoszono szereg referatów, charakteryzujących na ważniejsze zagadnienia kupiectwa. Na specjalną uwagę zasługuje referat p. Rzepeckiego o sprawach wyborczych, w którym referent domagał się, aby kupcy zgodnie głosowali na listy narodowe oraz aby utworzono fundusz na cele wyborcze. Zgłoszone rezolucje zostały przyjęte jednomyślnie.

Przeprzyny drożyzny

WARSZAWA. 6. Wzmagać się z dnia na dzień drożyzna jest uzasadniona wielkim wywozem zboża zagranicę.

Ogółem wywieziono zagranicę tylko 1800 wagonów (przeważnie jęczmienia), co przy ogólnym zbiorze zbóż klasowych w Polsce (wynoszącym według danych Głównego Urzędu Statystycznego 85 tys. wagonów), stanowi odsetek niewielki.

O wiele więcej zboża wysmuglowano z Poznania i Pomorza do Niemiec, gdyż był czas, gdy zboże sprzedawano u nas po 7 tys. mk. za 100 kłó, można było sprzedać do Niemiec za 28 tys. marek.

Najwięcej zaś zboża zużyto na pędzenie spirytusu. Wprawdzie władze odnośnie wydały zakaz pędzenia spirytusu ze zboża, ale zakaz ten wydany w Kongresówce przez czas dłuższy nie obowiązywał w byłej dzielnicy pruskiej.

W sprawie uposażenia armji

WARSZAWA. 6. W pałacu pod Blachą, w gabinecie Ministra Wojny gen.-por. Sosnkowskiego, odbyła się trzy godziny trwająca konferencja lego z Ministrem Skarbu dr. Michajlsim, poświęcona sprawie uposażenia armji.

Ze strony Ministerjum Wojskowego byli obecni: p. o. Szefa kontroli generalnej, pułk. dr. Górecki i szef departamentu VII, pułk. Litwinowicz, ze strony Min. Skarbu, naczelnik wydziału wojakowego, p. Zakrzewski.

Konferencja, na której ustala się tak doniosłego znaczenia dla armji sprawa, potrwała do nieddziej. Ogół armji z wyteżoną uwagą oczekiwac będzie jej końca, z góry ufając w dodatnie rezultaty.

Miljard marek za zwalczanie monopolu tytoniowego

KRAKOW. „Kur. Krak.” donosi:

Jak z kół sejmowych slychać, fabrykanci tytoniu ofiarowali celom zwalczania monopolu tytoniowego miliard marek na fundusz wyborczy pewnym stronnictwom, które się oświadczają przeciw monopolowi tytoniowemu. Stronnictwa te wychodzą widocznie ze założenia, że wszelka składka na rzecz funduszu wyborczego nie jest czym karygodnym. Świadczy to o poziomie politycznym tych stronnictw.

Do jakiego stopnia rozpasania dochodzi korupcja, szerzona przez fabrykantów tytoniu, przy zwalczaniu monopolu, świadczy fakt, iż stronnictwo chrześcijańsko-demokratyczne zwołało nawet specjalny kongres delegatów robotników fabrycznych z Poznańskiego i Kongresówki do Warszawy, wciągając do akcji przeciw monopolowi te szerokie rzesze robotników, że każdy robotnik tytoniowy otrzymał posadę we fabrykach państwowych, gdzie ponadto jest jeszcze lepiej płatny, niż w prywatnych.

Hwantura w Sejmie

Podczas przemówienia posła Kiernika w środę na ławach P. S. L. zapanowało podniecenie. Ustawicznie padały okrzyki, a często rażące wyzwiska. Na prawoiu na lewo wymyślano od lajdaków izłodzi. Dla wyjaśnienia dodać należy, że z lewicy przyłączyli się do ataków na P. S. L. posłowie z „Wyzwolenia” i Klubu Stapińskiego. Jeśli idzie o jakość tych wykrzykników dość wymienić iście „szelowskie” okrzyki posła Szmligla. „Przyjdziemy z cepami na was!”, a następnie: „Będziemy was rżnąć, jak w 1846 roku”. Ale niebawem doszło do sceny o wiele bardziej gorszej. Oto podczas odpowiedzi referenta pos. Staniszkisa, który polemizował z p. Kiernikiem, wywalała się scysja pomiędzy pos. Brylem (P. S. L.), a pos. Putkiem.

Trudno się było zorientować, co było powodem scysji; dość, że pos. Putek zawołał pod adresem pos. Bryla: „Kanałja”.

W tej chwili pos. Bryl wybiegł z ławki i, dopadłszy pos. Putka, w chwili gdy ten się oddalał, nie przeczuwając ataku uderzył go z tyłu pięścią w głowę. Scena ta wywarła powszechne oburzenie. Marszałek wykluczył pos. Bryla z 5 posiedzenia na kilka minut przerwał obrady.

Po podjęciu dalszych obrad sejm przyjął znaczną większością wniosek, wyrażający brak zaufania do działalności głównego urzędu ziemskiego, obalając w ten sposób przeasa tego urzędu, dr. Kiernika, który bezpośrednio potem pożegnał demonstracyjnie się z członkami rządu i przeszedł na miejsce poselskie.

Odroczenie uroczystości wileńskich

General Mokrzej, prezes tymczasowej komisji rządowej w Wilnie, podczas pobytu w Warszawie przedstawił konieczność uzgodnienia z komisją rządową sposobu przemówienia od niej władzy, oraz wyraził życzenie, aby uroczystości, związane z przejęciem Ziemi Wileńskiej przez Rzeczpospolitą, zbiegły się z rocznicą pierwszego wkroczenia wojsk polskich do Wilna, która przypada na 19 b. m. Wobec tego, a także ze względu na to, że w okresie przedświątecznym mają miejsce intensywne prace w Sejmie, wymagające obecności rządu, zamierzony w bieżącym tygodniu wyjazd prezydenta ministrów i kilku ministrów do Wilna został odłożony do 18 bm.

Przed ferjami sejmowymi!

Według wszelkiego prawdopodobieństwa ostatnie przedferyjne posiedzenie Sejmu odbędzie się w piątek dn. 7 bm. Ferje trwać będą trzy tygodnie i dopiero po nich rozpocznie się dyskusja ogólna zarówno nad expose p. prezydenta ministrów, jak i ministra skarbu.

Z ważniejszych spraw przed ferjami załatwiona ma być sprawa projektu ustawy o objęciu Ziemi Wileńskiej, oraz projekt ustawy o monopolu tytoniowym.

Uchwała komisji prawniczej o ochronie lokatorów.

Na komisji prawniczej w debatach nad ustawą o ochronie lokatorów uchwalono wniosek pos. Bigońskiego, według którego do 1 lipca r. b. ma moc obowiązującą dotychczasowa ustawa o ochronie lokatorów, a od tego terminu o wysokości komornego decydować mają komisje lokalne.

Polska Myśl polityczna.

Skutkiem odzyskania państwa zakres życia polskiego znacznie się rozszerzył. To, co dawniej, kiedy przekształcałmy politykę państwową na narodową (J. Milewski: „Zagadnienia narodowej polityki”. Lwów 1909) przedstawiało się dla nas jako odległe, oderwane od życia „martwa prawda”, teraz nabrło krwi staje się żywym, a poznanie tych faktów i dziedzin jest nieodzownym warunkiem orientowania się w polityce, porania z zagadnieniami praktycznym.

Przed wojną w naszą opinię rysowały się wyraźnie dwa kierunki: jeden, który nacisk kładł na problemy społeczno-ekonomiczne (niestety traktował je naogół zbyt oderwane od stosunków polskich) i drugi, dla którego istotne znaczenie miały zagadnienia natury kulturalno-moralnej, a polityka sprowadzała się do „walki o duszę ludu, podnoszenia kulturalnego i politycznego mas, tworzenia w społeczeństwie moralnych i intelektualnych warunków w samodzielnego rządzenia się. Ten drugi kierunek przekształcił się w okresie kryzysu rosyjskiego 1904-5 na kierunek o problemach zewnętrznych, geograficzno-politycznych.

Dziś to wszystko nie wystarcza. Życie płynie szerszym łozyskiem i głębiej sięga. Wola ono o nowych ludzi, zdolnych do opanowania stosunków, wytworzonych po przewrocie wojny światowej wywołanym, domaga się nowej wiedzy politycznej, państwowej, przystępowania do zjawisk z nowym aparatem historyczno-prawnym i polityczno-gospodarczym. Wolno było dawniej politykowi i obywatelowi polskiemu nie interesować się np. sprawą produkcji węgla w życiu gospodarczym, środków technicznych współczesnej wojny itd.—dziś to jest niemożliwym, dziś każdy brak w tych i innych dziedzinach mści się stokrotnie w różnych decyzjach, zadaniach ustawach. Kto chce mieć głos w sprawach publicznych—musi swój stosunek do działających w kraju sił oprzeć na poznaniu elementów poszczególnych dziedzin wiedzy państwowej. Tu tkwi klucz życia politycznego, a nie w dobrej woli, składkach na cele publiczne, przynależności partyjne itd.

Rok temu w momencie najwięcej bodaj, kulminacyjnej bezprogramowości i słowotwórczości rozszalała po znaczną część kraju namiętna agitacja partyjna, posługująca się atakami na przeciwników, wyzwiskami, fałszami. Opinia zaczęła się różniczkować partyjne, nie ideowo. Wylaniać się zaczęli i pływać po wierzchu pieniacze partyjni, namiętni, pozba, wieni myśli agitatorzy, rozpchani ambicją karierowicze. Część ogółu poszła za nimi, część usunęła się z życia publicznego. Wtedy rzucano postulat: „Chodzi dzisiaj przede wszystkim o uporządkowanie jakieś takie stosunków w kierunku podniesienia atmosfery życia publicznego. Ułatwiło to ukształtowanie się typu bojownika za sprawę państwa, typu obywatela budującego państwo. Ten nowy typ obywateli powinien zrzucić się ze wszystkimi zdrowymi elementami życia publicznego w państwie w celu, jak powinien przyświecać pokoleniu współczesnemu: budowy państwa (B. Jawnut: Uwagi o Polsce współczesnej i str. 76).

Od tego czasu sporo się w głównych ośrodkach życia polskiego zmieniło. Powstały przedewszystkiem trzy ośrodki myśli politycznej: na starożytność pokolenia z udziałem paru młodszych sił w Krakowie, starszego w Poznaniu i młodsze w Warszawie. Pierwsze głównie uwagę zwróciło na problemy konstytucyjne, czego wyrazem jest wydawnictwo praw polskich przez prof. Wł. Jaworskiego oraz znakomitej zbiorowej pracy wytycznej naszej konstytucji Nasza konstytucja—Kraków 1922 r.) Środowisko to w dziedzinie zewnętrznej polityki liczy się o ile można pośrednio wnosić do organu tej grupy „Czasu” z niebezpieczeństwem nietylko ze strony zachodniej ale i wschodniej, oraz uważa za szkodliwe dla nas istnienie korytarza czecho-słowackiego i odcięcie od Węgier. Środowisko drugie, którego organem jest wznawiany obecnie „Przełom wszechpolski” stawia polityczną zasadą, zmierzającą do przestrzegania, „żeby Polska nie dawała się używać za narzędzie przeciw Rosji, a Rosja przeciw Polsce obalenia planu niemieckiego, polegającego na tem, żeby Polska pomogła Niemcom do opanowania ekonomicznego Rosji, odebrała rolę ica mostu do Rosji i następnie żeby Rosja pomogła im do zniszczenia Polski. R. Dmowski: „Zagadnienia główne”. „Przełom wszechpolski” Nr. 2. W stosunkach wewnętrznych, do których to środowisko ma dostęp słaby poprzestaje na notowaniu faktów i szukania środków przy pomocy których Polska mogłaby z państwa narodowośćowego około 30 proc. niepolskich narodowości przekształcić się na państwo narodowe (patrz: St. Grabki: „Na

rod a państwo". W 1922 r. B. Wasylutynski Emigracja żydowska i jej skutki. Przegl. Wszech. Nr. 2. Wyrazem prac środowiska warszawskiego jest wydawnictwo „Drogi Polski”, które stwierdziło, że Polska, przed wojną była przedmiotem wynarodowienia, centralizacji gospodarczej i proletaryzacji społecznej, po wojnie jest delem agitacji rozkładowej. W tych warunkach nie duch wolnej elekcji, nie zjawia Sucho rzewskich, lecz dążenia do konsolidacji, do opanowania rozbieżnych prądów, do podniesienia autorytetu państwa powinno zapanować nad partyjnością i wybujałymi tendencjami socjalnymi. Środowisko warszawskie zakreśliło sobie zakres badań tak szeroki jak szerokiemi „et” życie państwowe, stara się przestrzegać gruntowności i obiektywizmu w badaniach. W paru dziedzinach polityki wyznaniowej narodowościowej, przemysłu wojennego, organizacji kołelnictwa itd. „Drogi Polski” rzuciły już szereg twórczych idei, opracowanych uzasadnionych i związanych z zewnętrzną sytuacją Państwa i wewnętrznymi stosunkami. Jest to systematyczne i ostrożne, metodą indukcyjną opracowywanie programu politycznego Polski współczesnej.

Niezależnie od sił liczebnych organizacyjnych — to są te trzy ośrodki umysłowe przez które ma sy po czasie muszą być zpragnięte w orbicie ich programowych celów. Mogą ci lub owi ochłubić się ilością zorganizowanych kół, odbytych wiecej, rozrzuconych odczów — decydować będzie o zużytkowaniu wydobytych tą drogą energii myśli politycznej jak w czasie wo ny decydują o oddziaływaniu na państwa zachodnie, a w kraju i na emigracji idea stworzenia armii, tak w zakresie problemów z wschodnimi granicami państwa związanych i w sprawie ewolucyjnej likwidacji stosunków, wyrosłych z rozstroju końca 1918 i początku 1919 r. oddziaływała myśl polityczna Naczelnika Państwa.

Im prędzej prąd życia szerszego ogółu, zwłaszcza inteligencji, a przez nią masy, i większych warstw ludowych obejmie sz rok dziedziny wiedzy państwowej, im silniej życie polityczne oprze się na określonych pojęciach z nowych warunków polskich, płynących — tem pewniej zabezpieczymy się przed błędami i kłóskami.

WOLNE GŁOSY.

Od grona zesłańców, b. członków Zw. Nar. Robot.

z roku 1911 otrzymaliśmy list treści następującej:

Związek Ludowy Narodowy w Kaliszu tak, jak i inne ekspozytury N. D. rozpoczął wyborczą kampanię, aby przy wyborach otrzymać w Sejmie większość; a następnie, by mieć możność na stanowiska wybitne powołać ludzi swych partii i sympatyków.

Dla tych celów krzykacz ze Z. L. N. nie przebiera w środkach. Czy w kościele, czy na pogrzebie, muszą szarpać dobre imię: Naczelnika Państwa, Rządu lub też jakiegoś zwyczajnego śmiertelnika. I tą swoją robotę, prowadzą pod hasłem: „Bóg Ojczyzna”.

W ostatnim numerze „Głosu Kaliskiego”, są dwa artykuły: jeden nekrolog p. J. Kwiecińskiego. W każdym z nich, przebiega lakas nieokreślona nawiązanie do P. Naczelnika Państwa i Rządu.

Ze ów pan wypisuje podobne artykuły w „Głosie Kaliskim”, to się nie dziwny. Od tego jest, aby według danej mu „recepty” pisał.

Z czasów konspiracyjnych znamy trochę p. Kw. ale nie spodziewaliśmy się, aby się tak wyrobił tak gorliwie pracował.

Pierwszy raz mieliśmy możność ocenić tego war tość obywatelską, podczas wiece 2 lutego r. b. na którym roznamietniał nieświadomym robotnikom, wmawiając, że Z. L. N. czy N. Z. R. to jest wszystko jedno! wzywając swolą antypaństwową mową do okrzyków: „Zdrada”, „hańba”.

W czasie, gdy jest pobrażona jak największa konsolidacja wszystkich warstw społeczeństwa polskiego, p. Kw. działa je; a jednocześnie stawia w świetle niejasne działania Naczelnika Państwa i Rządu nas ego.

Często dziwimy się że z Polska nie ilczy się ententa, a nawet ościenne małe państewka. Ale czyż może być inaczej? Jeżeli my sami osoby, sto ace na czele państwa, hańbimy swymi brudnymi językami? Czy podobna działalność p. Kw. jest dla nas ciałą zrozwą, czysto obywatelską, czy też demagogia i niskim warcholstwem, oceni sam kaliski obywatel.

(Drugi raz spotkaliśmy się z p. Kwiecińskim na pogrzebie s. p. Kasorskiego, gdzie p. Kw. zamiast na tę parę minut nastroić się poważnie i oddać osadnia przysługę swemu „wice-przeszow” (?), ws cynał Lur dy o miejsce dla sztandaru N. P. R. i puszcza ac w ruch swój język, wykrzykiwał: „chamy”, „lobuzy”; a świadkowie owej sceny spoglądali z politowaniem na biednego szaleńca.

Wreszcie „Głos Kalisk” Nr. 14. Dziwna rzecz, że p. Kw. ze swej wysokości spostrzegł nas maluczkich zwyczajnych śmiertelników; to acych na boku, i nie należących dotychczas do żadnej partii. Jego wi dlocznie to ostatnie ubodło. Bo zdaje się, że kaliskim, Z. L. N. ma tą samą zasadę, co bolszewicy, amia powiecie: „Kto nie z nami, ten przeciw nas”.

(Wspomina p. Kw., że w r. 1909 prawie, że N. Z. R. nie istniał. Dla niego, tak bo on, dzięki swej odwadze, wystąpił z niego wcześniej. Tylko dziś jest takim bohaterem i bity się z każdym wiatrakiem nie tylko stojącym mu na drodze, ale nawet z tym, który stoi zupełnie zdala.

Nie jednego to może dziwi, że p. Kw. kłedyć, na leżąc do N. Z. R., dziś tak napada zjadale na NPR? Siegnijmy czasów rosyjskiej niewoli. Wówczas naj zjadlejszymi wrogami polskości byli polacy, na służbie rosyjskiej. A największymi antysemitami, to wy chrzczeni żydzi. Tak samo jest dziś z p. Kwiecińskim.

Przez wzgląd, żeśmy kiedyś należeli do jednej partii; to dajemy p. Kw. jedną, dobrą radę, a mianowicie: jeżeli kłedykółki zechce cośkolwiek pisać o osadzonych w 1911 r., na Syberii, albo o zachowaniu się tych ostatnich na Syberii, to radzimy mu, zwrócić się, gdzie należy po informację, które może otrzymać nawet z dowodami. Sami niech z palca tych informacji nie wysysa. Bo o naszym życiu na Syberii, jak i o samej Syberii ma także pojęcie, tak o kwiatkach na księżycu.

Polemizować z p. Kw. nie mamy zamiaru; a to z tej prostej przyczyny, że rzeczowa polemika z czołowym chorym, jest niemożliwa. Chyba, że zwróci się do dr. Karbowskiego; to prócz równowagi w głowie może coś zarobić, bo dostanie na lekarstwo, i będzie miał pretekst do składania publicznych podziękowań.

B. członkowie Z. N. R. ze sprawy 1911 r. w Kaliszu.

Wszystkim którzy okazali w dniu 4. IV. 22. tyle współczucia i życzliwości w pochowaniu zwłok ukołanej córki i siostry s. p.

BOGUMIŁ JOLANTY KUCHARSKIEJ
z Bogdańskich

a w szczególności ks. Bł. s. jemu, jak również którzy ponieśli drogie nam zwłoki na swych b. r. kach na miejsce wiecznego spoczynku, składamy serdeczne „Bóg zapłać”

Rodzice i bracia.

KRONIKA

— HARRY PELL w kinoteatrze „Oaza” ściągają w dalszym ciągu tłumy publiczności. Od czwartku demonstrowana jest ostatnia seria obrazu „Jeździec bez głowy”, w której Harry Peel jedzie rowerem po nie drucianej nad ulicami wielkiego miasta.

— GOSCUINA TEATRU POZNANSKIEGO ściga nęła w ubiegłą środę niezbyt wielką publiczność. A szkoda, gdyż sztuka była bardzo wesoła i tał się grał wybornie. Widocznie kaliszanie chowają pieniądze na zakupy świąteczne.

— STANISŁAW NIEDZIELSKI dobrze znany już naszej publiczności młody, pianista przybył dziś, t. j. w czwartek da się słyszeć w swym bogatym repertuarze, który w pierwszej części obejmie dzieła Schumanna, Chopina i Liszta, poczem druga część poświęcona jest wyłącznie muzyce nowoczesnej — modernisty cznej, tak francuskiej, jak i polskiej. Usłyszymy dzieła dotąd na estradzie nie wykonywane. O żywiołowej i pełnej temperamencie grze p. Niedzielskiego nasz sprawozdawca już pisał.

— Z KINEMATOGRAFOW.

„Stylowy” wyświetla „Tancerkę kabaretową”, która pomimo swego figlarnego tytułu, należy do rzędu głębokich i wzruszających dramatów. W głównych rolach występują: Olaf Fonn, Conrad Veidt, Gudun Bruun i Erna Morena, czyli najlepsze sily dźwięki niemieckie. Wykonanie „Tancerki” obfituje w ciekawe i wysoce artystyczne momenty.

— WARSZAWSKY WEDLINIARZE W KOZIE.

Od 6 dni zniknęli w Warszawie wedlini. Tak jennicie zniknęła postanowili zbadać urząd walki z lichwą i spekulacją, który stwierdził, że wedliniarze zorganizowali spisek antycenikowy i ukryli wedlini, chcąc wywrzeć presję na komisariacie rzadu, celem podwyższenia cen wytycznych. Gdyby podwyżka ta miała pójść równomiernie w stosunku do wzmagaającej się drożyzny, byłoby leszcze pół biedy, ale wedliniarze postanowili ceny wedlini podnieść do rozmiarów jaskrawych.

Zawiadomiony o wyniku wywiadów prokurator, postanowił ukarać nienasycony apetyt panów wedliniarzy i zwrócić się do naczelnika, urzędu śledczego, aby ten najzagorzałszy agitaorów wedliniarów wsadził za kratki. Wskutek decyzji prokuratora policja kryminalna aresztowała: Feliksa Cielickiego, Antoniego Gettera, Bartłomieja, Szymańskiego, Arona Langram i Czesława Szymankę. Wedliniarz Bolesław Kulczyński w chwili wkroczenia do jego mieszkania policji upadł na ziemię i symulował chorobę, wskutek tego przy tożu jego postawiono posterunek policyjny do czasu zbadania go przez lekarza, poczem, o ile symulacja będzie istotnie stwierdzona, dostanie się do więzienia. Dwu wedliniarzy z przesrachu zostęło; jeden do Gdańska drugi do Poznania. Wysłano za nimi listy gończe.

Z powodu tych aresztowań wśród warszawskich wedliniarzy zapanowała ogromna panika.

— 2 KINA „MIRAZ”.

Korzystając z uprzedniego zezwolenia miejscowych władz demonstrowany jest na budowie pomnik dla poległych za Ojczyznę z 29 p. S. K. przez śliczny obraz w 7 aktach „Król Boksu”, opis tragicznych przygód amerykańskiego „Króla Bokserów”. Nadzwyczajne atrakcje cyrkowe. Obraz ten cieszy się wielkimi powodzeniem. Wierzymy, iż publiczność kaliska poprzez swoją obecność tak wzniosły cel. Przygrywają dwie orkiestry 29 p. S. K. Dla młodzieży dozwolone.

— WYWOZ JAJ.

W ministerjum przemysłu i handlu odbyło się posiedzenie komisji międzyministerjalnej z udziałem przedstawicieli Związku hodowców drobiu w sprawie podziału kontyngentu wywozu jaj, ustalonego uchwałą komisji ekonomicznego ministrów z dnia 15-go r. b. na kwiecień w wysokości 100 wagonów.

Na podstawie danych, ustalonych na konferencji, odbytej w dniu 31 stycznia r. b. w ministerjum przemysłu i handlu z udziałem interesowanych sfer handlowych oraz na podstawie danych memoriału związków jajczarskich z dn. 9 lutego r. b. przyleto proponowany podział kontyngentu na dziesięć Syndykaty, związki oraz oddzielne firmy ze szczególnem uwzględnieniem tych, które przedstawiły wymagane do wody, otrzymały ogółem w b. dziesięciu pruskiej 13 wagonów w Królestwie Polskiem 34 wagonów w Małopolsce 52 wagony.

W dniu 25-ym kwietnia odbędzie się podział kontyngentu na maj w wysokości 200 wagonów. Bliższe szczegóły w sprawie składania odpowiednich podań będą ogłoszone w początkach kwietnia.

Przy tej sposobności zwraca się uwagę na przepisy warunków eksportowych, według których przydają na okresy, późniejsze otrzymać będą mogły firmy, uwzględnione przy podziale kontyngentu na kwiecień, tylko wtedy, o ile przy złożeniu podań dołączą kopje listów przewozowych, udowadniających, iż całą partję, przydzieloną im do eksportu, rzeczywiście i pod własną firmą wywoziły.

— ODSZKODOWANIA.

Komisja rewindykacyjna przy głównym urzędzie likwidacyjnym (Warszawa, Jasna Nr. 8), powołując się na poprzednie obwieszczenie w sprawie rewindykacji szkód, wyrządzonych przez sekwestry bądź też zarządy przymusowe nałożone w swoim czasie przez b. okupacyjne władze niemieckie („Monitor Polski” z dn. 22-go września 1921, Nr. 215, z dn. 1-go grudnia 1921 r. Nr. 274, z dn. 3-go grudnia 1921 r. Nr. 276 i z dn. 20 stycznia 1922 r. Nr. 16) podaje do wiadomości, że na podstawie decyzji międzysojuszniczej komisji odszkodowań, termin przedstawiania preansji przez poszkodowanych ponownie przedłużono.

Wobec tego interesowani mogą nadal zgłaszać się do komisji rewindykacyjnej do dn. 20-go maja 1922 roku. Warunki formalne zgłoszeń pozostają bez zmiany.

— „DROGI POLSKI” MIESIECZNIK POLITYCZNO-GOSPODARCZY.

Dotąd ukazały się 3 pierwsze numery „Drogi Polski”. Na treść Nr. 1 pierwszego składa się: Ar. wstępny B. Jawnut: Sejm Wileński, K. Sochanewicz: Attokefalia Kościoła wschodniego w Polsce, E. Kwiatkowski: sprawa azotowa w czasie wojny i jej znaczenie dla Polski, F. Radziński: położenie finansowe Polski, W. Gajewski: Redukcja czy ukołona ena w materjalach i dokumentach. Raport p. oia niemieckiego von Tschirschy’ego w Wiedniu z 1 września 1914 r. do kanclerza Bethmana Hölwega o sprawie polskiej w opinii austriackich mełków stanu w sierpniu 1914 roku. — W notatkach i uwagach: Analogie i przesrogi; kilka myśli o przyszłości wołnie; powołanie zbr. i nia; Górny Śląsk w gospodarstwie krajowym, oraz dwa notatki w dziale „Mówia... pisa...”.

Na treść numeru drugiego składają się:

Artykuł 87, St. Sasorski: Sprawa mniejszości w Polsce, B. Jawnut: Polityka rosyjska wobec międzynarodowych planów odbudowy, B. Kwiatkowski: Cz. II. Sprawy azotowej w Polsce, F. Radziński: Budżety w Polsce, B. Domostawski: Niemiecka eksploatacja koni w czasie okupacji, J. Seruga: Niszczenie archiwów przez okupantów austriackich, W. materjalach i dokumentach wyjątek ze sprawozdania Gen. Gub. belgijskiego o ruchu flamandzkim w czasie okupacji niemieckiej w r. 1916. W notatkach i uwagach: Rozbudowa sieci kolejowej. Na plaży programu morskiego, Na marginesie inicjatywy naukowej czeskiej. W Dziale „Mówia... pisa...” jedna notatka.

Numer trzeci, który świeżo ościsł prasę poświęcony jest zagadnieniom wschodnim i Polskiej sankom w Rosji sowieckiej, z zwięzłym z przygotowana konferencja geneueńska. Na treść jego składa się: B. Jawnut: Prawo międzynarodowe Europy wschodniej, St. Urbanowicz: Zagadnienia narodowościowe kresów wschodnich, M. r.: Nowa Finlandia, K. Sochanewicz: Traktat w Sevres, St. Królikowski: Rola Polski w odbudowie rolnictwa rosyjskiego, J. Seruga: Niszczenie archiwów przez okupantów austriackich, w „materjalach i Dokumentach”: Wyjątek z pamiętnika B. Jawnuta w sprawie genezy aktu urzędu tymcz. ros. z 30. III. 1917 r. w „Notatkach i uwagach”: Porządek wschodni, pruska Armia w państwie ekseryment w, Wschód Europy na wyższych uczelniach niemieckich w dziale „ocen sprawozdań” recenzja z książki p. St. i nickiego o „Współczesnem państwie litewskiem”, Mówia... pisa... Idział do Redakcji.

Adres Redakcji: Warszawa: Oboźna 7, m. 7.

Adres Administracji: Warszawa, Wilcza 30 m. 5.

Rachunek w P. K. O. Nr. 3403.

Cena Nru pojedynczego 350 mk.

Prenumerata kwartalna 1000 mk.

Pismo podpisuje za redakcję St. Sasorski, za wydawców: St. Samsonowicz.

Rada Zarządzająca

Syndykatu Roln. Kaliskiego Sp. Akc.

podaje do publicznej wiadomości, że wobec nie dojścia do skutku Walnego Zgromadzenia, zwołanego w 1-y terminie na dzień 1 kwietnia r. b., w myśl § 31 statutu

Walne Zgromadzenie

odbędzie się w II im i ostatecznym terminie dnia 21 kwietnia r. b., o godzinie 8 po południu w sali Banku Handlowego w Kaliszu z następującym porządkiem dziennym:

- 1) Zagajenie Zgromadzenia przez Prezesa Zarządu i wybór przewodniczącego,
- 2) Odczytanie protokołu ostatniego Zgromadzenia,
- 3) Przedstawienie przez Radę do zatwierdzenia bilansu za rok 1921, budżetu na rok 1922, oraz odczytanie sprawozdania Komisji Rewizyjnej,
- 4) Wniosek Rady w sprawie wypuszczenia akcji II emisji,
- 5) Wnioski członków.

Zgromadzenie powyższe będzie ważne i uchwały jego prawomocne bez względu na liczbę akcji, wyobrażanych przez uczestniczących w nim akcjonariuszów lub ich pełnomocników,

Kalisz, dnia 4 kwietnia 1922 roku.

Zgodnie z art. 3 Kodeksu Cywilnego obywateli Królestwa Polskiego, zamieszkali zagranicą, podlegają prawom Kodeksu tego, śladającym się do staru, sady zatem rosyjskie mogą wyrzec rozróżnienia między cudzoziemcami tylko w tym wypadku, gdy taki sposób rozwiązania małżeństwa jest zgodny ze statutem osobistym tych cudzoziemców. Wobec tego rozróżnienia, wyrażonego przez konsystorz ewangelicko augsburski we Władystoku, pomiędzy p. Julianem Kaufmanem a mną skutków prawnych nie ma, a p. Julian Kaufman z p. Aleksandrą Burów ulega skutkom art. 412 Kodeksu Karnego.

Niniejszym podaje się do publicznej wiadomości wskutek zażądania p. Juliana Kaufmana, ogłoszonego w Nrze 161/6923 Gazety Kaliskiej z dnia 12 sierpnia 1921 r.

997

Marja z Rynków Kaufmanowa.

Stosownie do postanowienia Ministrów Przemysłu Handlu oraz Skarbu z dnia 4 marca 1922 r. (Monitor Polski № 69 z dnia 24 marca 1922 r.) Towarzystwo Akcyjne Kaliskiej Manufaktury Pluszu i Aksamitu ogłasza niniejszym subskrypcje na nową emisję 1800 sztuk akcji po 5000 mk. każda.

Termin dla wykonania prawa poboru upływa 19 maja 1922 roku.

989

Sprzedaż resztek

towarów łokciowych, białych i kolorowych w różnych gatunkach. Co tydzień świeży transport.

Łazienna 13,

frontowa kamienica, wejście od podwórza. 963

Leśnik

młody, żonaty, energiczny z 13 letnią praktyką w poważnych majątkach ra Podola, dobre świadectwa poszukuje posady zaraz, ewentualnie może przyjąć posadę pisarza, magazyniera, kasjera i t. p. Łaskawe oferty uprząm nadsyłać do dom. Opatówek Gustaw Grabowski 1001

Do sprzedania zaraz

Oficyna piętrowa

z placem frontowym i wolnym mieszkaniem oraz dwa warsztaty drukarskie ręczne. Cena przystępna Wład. w adm. Gaz. Kal. 990

Sadzonki

sośny pospolitej na jeszcze na sprzedaż Dom. Kuznica Grabowska poczta Grabów, skrzynka pocztowa 24 987

398

Cegłę, cement, papę dachową i smołę

wagonowo sprzedaje:

A. KAJKOWSKI-Poznań, Kościelna 2. 1000

Zginęła karta powołania

wydana przez P. K. U. w Kaliszu rocz. 1883, oraz dowód osobisty wydany przez urząd gm. Staw oba na imię Adama Maciejewskiego. 992

Do sprzedania 980

Sklep spożywczy

Wiadomość w Adm. Gaz. Kal.

Potrzebny

kierownik lub kierowniczkę

do bufetu klubowego. Kaucja wymagana. Oferty piśmienne składać w Gaz. Kal. 973

Sklep spożywczy

z urządzeniem i mieszkaniem jest do sprzedania. Wiadomość na miejscu Podgórze 17. 957

Zginął pies-wyżeł

każtanowaty z białą łapą na pierściach, wabi się „Amol”. Ktoś o powyższym coś wie dział upraszam o powiadomienie A. Dzięgieckiego, Kościuszki 18; (Sklep) 964

Sklep

z mieszkaniem

w dobrym punkcie odpowiedni na bławat, galanterię, cukiernię, mleczarnię w Opatówku do wynajęcia. Wiadomość u p. Zagiera w Opatówku. 932

Przedsiębiorstwo studzien artezyjskich

Alberta HOFMANA

KALISZ, ulica Wrocławska № 64.

Telefon 39.

Wykonuje studnie fabryczne i domowe wszelkich wielkości i głębokości 726

DRUKARNIA „GAZETY KALISKIEJ”

spółka z ograniczoną odpowiedzialnością

Najstarsza drukarnia w Kaliszu!

Największy zakład graficzny w Niem. Kaliskiej!

Wykonuje szybko i dokładnie wszelkie roboty wchodzące w zakres sztuki graficznej. Dzieła, broszury, książki handlowe i biurowe, formularze, druki dla p. pisarzy gminnych, afisze, klepsydry, zaproszenia ślubne oraz wszystkie inne druki. Kompletne nowy asortyment czcionek najnowszych kroi. Własna introligatornia. Maszyny pospieszne poruszane elektrycznością. Maszynki zecerne. Sterotypownia.

TANIO — ŁADNE — SZYBKO I DOKŁADNIE.